

מה שהוא?!⁽⁹⁾

ומשנינן: בשלמא לרבי אלעזר בר צדוק, שאמר מעשה בשתי נשים חבירות שנתחלפו להן כליהן בבית המרחץ ובא מעשה לפני רבי עקיבא וטימאן [דקא סלקא דעתין: מפני שלא היתה כל אחת משמרת בחזקת שהיא שלה], לא תיקשי. כי יש לפרש הטעם:

משום דכל אחת ואחת — כשהיא מרגשת בחילוף הבגדים — הרי היא אומרת בלבה: חברתי הולבשת את בגדי — אשת עם הארץ היא, ובגדיה בחזקת טומאה, ולפיכך מפסחה דעתה מונה מלשומרם על גבי חברתה. ולפיכך טימאן רבי עקיבא [נתבאר על פי המאירי].⁽¹⁰⁾

וכן לרבי יונתן בן עמרם שאמר: נתחלפו לו כלים של שבת בשל חול ולבשן נטמאו,

[דקא סלקא דעתין: מפני שלא שימרן בחזקת מה שהן], נמי לא תיקשי, כי יש לפרש הטעם:

כיון דכלים דשבת עביד להו שימור טפי [דרך לשומרם שמירת יתר], מפסחי דעתיה מינייהו מאותה שמירה כיון שסבור של חול הם, ולפיכך חשוב הדבר כאילו אין בלבו לשומרם כלל.⁽¹¹⁾

אלא לרבי יונתן בן אלעזר שאמר: נפלה מעפרתו הימנו אמר לחבירו תנה לי ונתנה לו טמאה, תיקשי למה טמאה היא, נעביד להו שימור בידיה דחבריה [ישמרנה ביד חבירו]?!⁽¹²⁾

ומשנינן: אמר רבי יוחנן: חזקה אין אדם משמר מה שביד חבירו.⁽¹²⁾

מה שהיא, אין חשש טומאה גדול יותר, ואם כן על כרחך שהוא דין בעלמא ולא משום חשש טומאה, וזה נסתר מדברי רבי ישמעאל, שנראה מדבריו שטעמם של חכמים היה להבטיח מחשש טומאה.

10. לשון המאירי: נשים שנתחלפו כליהן בבית המרחץ, נטמאו, שכל אחת מהן כשמרגשת בחלופה, סוברת על חברתה שהיא אשת עם הארץ ואינה מקפדת לשמור שלה על גבי חברתה. ולפי דרכך למדת, שהמשמר את הדבר בשמירה הראויה לאותו דבר, אע"פ שמשמרו בחזקת מה שאינו, טהור.

11. ראה תוספת ביאור בחזון סימן קכט לדף זה.

12. מלשון הסוגיא נראה, כי מתחילה סלקא דעתין לפרש טעמו של רבי יונתן בן אלעזר

9. תמה רבינו עקיבא איגר: לא זכיתי להבין פשוט הפשוט לפרש פרכת הש"ס, דהיכן נזכר רמז דמהני שמירה ביד חבירו [וכנראה צריך לומר: דמהני שמירה שלא בחזקת מה שהיא].

ולשון רש"י הוא: קתני מיהת בלבו לשומרן טהור. כלומר: אחר כוונת השמירה הן הן הדברים. ונתכוין רש"י לבאר, היכן מוכח מברייתא זו שאפילו שמירה שאינה בחזקת מה שהיא מכל מקום שמירה היא.

ובחזון איש טהרות סימן י כתב בביאור דברי רש"י פירוש מחודש: ואפשר דרצה לומר, דאם חכמים טימאו היסח הדעת אף שאינו ענין לדררא דטומאה, מה זה דאמר רבי ישמעאל כמה גדולים דברי חכמים. שהרי אין מעשה זה מסייע דברי חכמים כלל, שהרי אין טעם חכמים משום טומאה כלל. אלא ודאי כל דין היסח הדעת משום חשש טומאה.

וכוונתו לומר, דודאי אם לא שימרה בחזקת